

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre	10 11 — kr.
Felére	5 " — "
Negyedévre	2 " 50 "
Egy hónapra	1 " — "
Egész szám ára 4 kr.	

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Helyi hasábon petit serent 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többzetű hirdetések alk. szerint jutányos aron vetetnek fel. Bélyeg- és más díj külön bejegyzéssel 30 kr.

A nemzet bizalma.

Debreczen, január 4.

A közélet is arra tanít, hogy valamely ügy vitelére feljogosított személyt a meghatalmazó nagyfokú bizalmának kell kísérni működésében, mert lépten-nyomon oly akadályokkal találkozik, melyek leküzdésére a puszta megbízás nem elég.

Bizalmunknak sok esetben a törvény nem nyújthat garantiát, hanem a megbízott jelleme, becsülete, Gyakran esalatkozunk, s e csalódások szívünkbe oltják a bizalmatlanság érzetét . . .

A nemzet a harmadévi választással, erőszak után bár, de letette sorsát kormányra kezeihez, felruházva azt oly hártalan bizalommal, melyhez hasonlóval senki más. Elvárja tehát, hogy az a kormány, melyet hártalan bizalmával megtristelt, a legjobb meggyőződése, legjobb belátása szerint működjék hazája felvirágoztatása érdekében; elvárja, hogy megragadjon minden kedvező alkalmat, melylyel nagygyá, szabaddá teheti a hont.

S ime a helyzet azt mutatja, hogy a kormány éppen most, midőn arra legnagyobb szükség volna, nem a nemzet sorsa érdekében, nem a baza felvirágoztatásán működik, hanem vakon engedelmeskedik ama titkos kéz parancsának, mely által nemzeti önállóságunk nem volt s nem lenne soha; maradnánk Isten

tudja meddig elnyomott nép, ki ugy tánczol, a hogy neki fújják.

Ezeket látva, tapasztalva, nem kezd-e bizalma ingadozni még a kormány legbensőbb hívének is?

Ötven évvel ezelőtt fegyvert fogott a nemzet, hogy jogát, függetlenségét kivívassa. Ma nem kell honfi vér! A sors eszményünk egyikét a sült galamb fogalma szerint röpti szánkba s a kormány álszeméremmel elfordul, hogy a sült galamb szájába ne repüljön! Ausztria nem akar velünk szövetségzni, — a kormány erőnek erejével szövetségeért kullog; Ausztria beteg: nem lehet szövetséges társunk, — a kormány várja gyógyulását, hogy hozzá lánczoljon, hogy romlott vérével megmérgezzen, teljesen tönkre tegyen bennünket.

A tüdőbajost orvosa lebeszélni igyekszik házassági szándékáról, hogy később sirba ne tegyen egész generációt; orvosunk, a kormány, nem törődik ily kicsinyes dolgokkal!

Az 1867. évi XII. tczikk 68 §-a alapján, miután a vám és kereskedelmi szerződésünk 1897 évi december 31-én lejárt s újabb nem kötött, jogunk van az önálló vámterület és magyar nemzeti bank felállításához. A kormány tehát köteles lett volna ez iránt mulhatatlanul intézkedni, ha a nemzeti érdekét szem előtt tartotta volna. Mert nem azért vannak a törvények, hogy csak

papiron legyenek, hanem azért, hogy velök az igazság győzelemre jusson!

Hajszálynit sem engedhelni törvényadta jogunkból a jelen esetben a nélkül, hogy a művelt világ barbároknak ne nézzen bennünket. Sőt maga Ausztria is kikaczagna és valamely ügyben félve szövetségzne velünk, kik törvényünket, jogunkat gyáván feladtuk.

Nem szabad, hogy a kormány a szövetség megkötésére Ausztriának a 67. évi törvény idevonatkozó részének módosítása árán engedjen időt.

Erre sem oka, sem joga nincs. Hát köpönyeg a törvény, melyet forgatni lehet?

A nemzet a 67. évi törvényekkel sokat engedett ősi jussából Deák révén; s most Bánffy még e törvényből is engedni kíván!

Nem, nem lehet engednünk!

A függetlenségi párt lelkes bajnokai megállnak helyettünk a parlamentben s nem engedik beszennyezni azt a zászlót, melyet 50 évvel ezelőtt kibontott az a fél isten, ki elköltözött bár közülünk, de itt hagyta szellemét s méltó örök szeretett fiát, hogy az igazság diadal-maskodjék a szabad eszmék félszázados ünnepén!

Hát isten velünk, ki ellenünk?

S az isten velünk lesz, mert szent a mi eszménk, szent a mi küzdelmünk.

— F. —

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

PONORI PAPLÁNYA.

A Debreczen eredeti tárczája.

A remeczi havasok közt
Egy kis tónak tükre ragyog.
Bús mesét regélnék arról
A zokogó oláh dalok.
Bús meséket, szép nótákat
Mik ugy szállnak szájról-szájra,
Ott nyugszik a kis Anicza
Ponori pap szép leánya.

Hejh gyönyörű barna lány volt
A sötétlő éj szemébe
Benne volt az ég viharja
S Körösviznek szenvedélye.
Szerette egy pásztorfiu,
Hozzá szokot furulyája
S kacagott a leány rajta
Ponori pap szép leánya.

S átkot mondott rá a pásztor
Egy viharos vad éjjelen —
Tudd meg te is hogy mit jelent
Szeretni, de reménytelen.
Szeress te is, szenvedj te is
Üldözzön a lelkem átka . . .
Csalódj te is, halj meg te is
Ponori pap szép leánya.

S jött aztán egy szőke ifju.
A lány igen megszerette . . .
Föllobbant a szive-lelke
Szenvedélyes szerelemre.
Aztán elment nemsokára
Mas vidékre, szebb hazába.
Sohsem látta többet a lány
Ponori pap szép leánya.

A remeczi havasok közt
Egy kis tónak tükre ragyog,
Bús meséket sirnak arról
A zokogó oláh dalok.
Bús meséket, szép nótákat,
Mik ugy szállnak szájról-szájra
Ott nyugzik a kis Anicza
Ponori pap szép leánya.

Farkas Imre.

Se ki, se be.

— A „Debreczen” eredeti tárczája. —
Irtá: **Forgács Antal.**

Eolytatás és vége.)

A menyecske felelet helyett szemébe nevetett s elsietett, Göboly Marton uram pedig ugy érte, mintha vizes lepedőt húztak volna végig a hátán. Kis hijja volt, hogy ki nem lelte e három napos hideg; jobban kezdett szuszogni, a szive meg ugy hánykolódott ő kigyelmének, mint mikor gyerek korában elő-

szőr lopta meg (persze kíváncsiságból) a szomszédék korán érő szőlőjét. Bamult a takaros menyecske után, míg el nem tűnt szemei elől az átelleni ház kapujában. Julis asszony, ki a dolognak az ablakon keresztül tanuja volt, rázörgette az ablakot. Marton ur felrezzent bámulatából s rozsz fát tévén a tűzre, odabent hízelgett a feleségének.

Julis asszony csak mosolygott, jóllehet elleste az apjuk harmadik kívánságát.

Mi történt, mi nem, a szemrevaló menyecske Göboly Marton távolléte idejében mindennapos lett Julis asszonymál. Sugott-bugott a két asszony. Hogy mit? csak az ég tudta — meg ők.

Göboly uram sem maradt tétlenül. Törte lejtét a maga módja szerint.

— Az a menyecske mégis csak helyre egy asszony, kíváncsat ránézni. Hogy s ne bomlana utána az ember. De ha megtudja az asszony? . . . Eh! vén kecske is megnyalja a sőt — mondogatta mintegy bátorilólág s gyakrabban tekintgetett be a szomszéd ház ablakán. Nagy öröme a menyecske mosolygással fogadta tekintetét.

Göboly Marton uramnak csakugyan ördöge volt (?) Egy hét leforgása alatt bevette a várat; a menyecske szobájába jutott. Este volt. A teli hold megvilágította a vidéket, — igazi szerelmi este. Marton uramnak tombolt a szive a nagy szerelemtől. Közlebb húzó-

Fent és lent.

Írta: **Gondy Károly.**

Hol van az a bátor tudós, ki megmerne határozni: hol végződik a magasság, vagy hol kezdődik a mélység?!

A legkisebb parányunk van mértéke. A semmiről pedig ne álmódjunk; a semmiről nem lehet fogalmunk és mindég csak matematikai pont marad.

Mily ostoba mérték is az a gögös ember! A mi feje felett van, azt fentnek, ami a lábán alól kezdődik, azt lentnek nevezi. Vamint mérlegnek csak azt tartja, ami az ő kedves egészségének ártalmas.

Hja, az ember nem állat, ő egy külön országot képez a természetrajzban, mert a »sapiens« csak az ő tiszta ábrázatán olvasható és ami fő: van történelmi múltja, ha egyszer írni olvasni megtanult. Míg a világ-történelem egy lapja is fennmarad, addig fennmaradt a viszály és háboru az emberiség között.

Eppen az okossága vezeti minden oktalanságra. Már nem a természetadta fegyverével védi magát és intézi lovagias párbaját, hanem egy helyett százezreket gyilkol egy óra alatt, csak abban különbözik az okatlan állattól, hogy az öldöklésben balad.

Ember magasságig volt!... Ez aztán nagy szó! A saját mértékét, katona mértékét mint valami általános modult mindenhez veti, ha mindjárt czilinderrel kénytelen betetőzni rendes közpszerűséget.

Mind a mellett a törpe lehet szellemi óriás és viszont az óriás hülye. Az én tapasztalatom után rendesen az apró emberkek aránylag nagy fejet hordanak, míg az atlétáknak a kicsiny gömbölyű fej a főjellegük.

Vajmi kevesen járnak az arany középuton, nem vagyunk önmagunkkal kibekülve, folyton hol a fejünk felett, hol a lábunk alatt keresgélünk.

Ha mindjárt a menny csillagait tul nem jár az eszünk és a föld másik féltékén is csak nagy viaszgályák a csillagokat: ugyan merre keressük a lent, a pokol fenekét?!

Az ellenlábások ép úgy állanak fejjel felfelé, mint lefele az égnak. A föld a szüntelen forgása által tömörűvén, a központja áthatlan keménységének kell lennie; ott hiába kereskedünk, közelebb van a mindenségünk.

Azt hiszem, közelebb találjuk a földi mennyországokat az arany és gyémánt bányákban... ami szerencse csillagunk itt e

mélységben ragyog fel, míg végre kissé fentebb a sirban elhomályosul. Miért is vágyunk az üres, hideg égbe, midőn mindenünk a röghöz van kötve?!

Flammarión, ragyogó tollu Flammarión! ne írj nekünk annyit a csillagokról, üdvösebb lenne, ha írnl valamit a földről a csillagoknak. Megírhatnád nyomorult földi létünket, tudom hogy megszána az ég; könnyebben gyűjthetnének vedangyalai könyöradományokat... van ott sok V. Sz. Teréz!

Ha a társadalom heterogen rétegeibe pillantunk, akár a rendezett siffonunkat nyitjuk. Polczokra van az osztályozva, talán innen ered a »kaszta«. Ezen szakaszok azonban mint a vilánytelep elemei, egy közös áramban egyesülve serkenteneék a haza szent üdvé felé.

Akárki fia, grádics nélkül egy lépést sem tehet felfelé; minden nagyobb emelkedés túzok nehézségünkre emlékeztet. Vannak azonban magas szarmazásuk, kik születésüktől a legmagasabb polczot foglalják el az omnibus siffonban, dacára, hogy az agy-magasság egy világon! A kivételes jászolban talán csak a mi isteni urunk, Jézus született, pedig hánynak jobban illett volna a széna-szalma, mint a pehely?!

Es ha vannak nemesek, okvetlenül vannak nemtelenek is; őket egymástól már nehézz elválasztani, mert van nemtelen nemes és nemes nemtelen egy közsönemzetiségből.

A nemesek mellett szól a megsárgult kutyabőr, a fringó, a korona, a nemtelen polgár mindeneben esztelen, mesztelen, nesztelen és robotra ha nem, botra termett.

Es van a »High life« nem csak azért, mert snefet és »strigát« eszik mint az utolsó debardeur, de elszigetelten folyton a páholyból (box) nézi az érte nyüzgő sokaságot a mindennapi komédiában.

Az arisztokrácia földi mennyországát mind a mellett a pokoli demokráciának közhözheti. Hová is lenne nélkülük? mi által éreznék hatalmát jobban, mint az alázatos szolgahad közepette?

Az arisztokratának festett koronája van, csak a czimer és a vele biztosított vagyonban különbözik az alvóbb osztályoktól; vagy még a hajlottabb sasörbén. Es mit jelent a koronájuk? Azt, hogy birtokuk tulajdonkép nem is az övé, csak bizományosai a királyi jószágoknak; a korona területének osztályrészesei és mint az udvar örökös lekötelezettjei míg most igazi hűbéresei.

Most képzeljük az ily arisztokratát az első házbán?! Ha, ha! nyájias olvasó, ugyan kaczagjad, hogy van még örökös főispán is!! Nálunk elegendő volna egymást ellenőrző pártnak az alsó és felsőház. Hogy a főrendek az udvar oszlopait képezik, az természetes, a jól megjutalmazott szolgálatért hűséggel, engedelmséggel tartoznak, de hogy az alsóházban is ily oszloptörédék a népjog alapjára helyezkedik az abszurdum.

Mily »immota fide« szolgálja a magas kör az udvart, példa reá legujabban Apponyi gróf, ki utolsó beszédével az alsóház alantas denevéri röptéből nagy sas szárnyával és es még nagyobb sas orral a magas szikla régiókba felcsapott.

Az arisztokrata nem ereszkedik soha a szükség és ujonnan alantas, nád kunyhóiba, de meg e vagyonát »sub ala tua« a sas őrzé, nem való tehát az alsó Házbá... mosó ház ez, ahol csak őket szapuják.

Oszlopos galambduczot neki, ha már Bécsben párosodott és a »jezsuiták«-nal tanulta meg az ekes szólast. Hogy is feltehetette annyira őt konservatív édes atyja?!

Nem szándékozom itt a magas születésüket legtávolabbról sem »érteni«, hiszen általán műveltek és van is módjuk generatiójukat kiműveltetni, de még nem tehetnek arról, ha a rangba belecseppennek: de tudj isten oly előteletes vagyok, kivált az indigénák iránt, mindég a bizonyostól cseresznyere gondolok, ha az asztalnál kivált gyűlésekben gróft látok.

Az arisztokratának a felső Házbán van a helye, magától értendő, hogy oda nem kell beválasztani őket. Elég sajnós, hogy a kormány többnyire innen szedi főispánjait! de hogy is illenek a közigazgatás keretében, midőn éppen itt felsőbb missziójuknál fogva »horse concours« állanak?!

En minden igaz író szabadon gondolkozónak, függelennek tartok; a toll a repülő állat evezőtőlából vette eredetét. Ki nem a maga meggyőződése után ítélt, nem saját eszméit hirdeti és bérlet gyermek kézből engedi a magasba szelleme sárkányát: az nem érdemi meg a költő nevet. A bérencz toll a leggyalázatosabb békó, mi még az állaton is szegyenletes.

Egyik élő koszorú (füge) költőnk sárkányos lantját régtől kedvezőtlen szelek rangatják, ezerny mérlege is elromlott, csak úgy bukvenchez a magas régiókban. Erősen üti most a nagy dobót a 48-49-iki események ötvenéves jubileum előestélyén. Más irányba tereli a bűvész segéd a közönség figyelmét,

dott a menyecskehez, ez pedig mosolygott rá beszédes nagy szemével oly csabosan, hogy edes nyilalás járta át nem épen fiatal tagjait...

Midőn esőket akart nyomni a kívánatos operajakkra, észrevette, hogy a menyecske el sapadt, majd meg reszketés fogta el. Márton gazda ő kigyelmének is reszketni kezdett az na ugy megjádt ettől a látványtól.

— Mi bajod szentem? — kérde remegve.

A menyecske elszörnyedve mutatott az udvar fele:

— Nézze!

Márton odatekintett s majd leroskadt az ijedtségtől.

Saját feleségét látta közeledni az ajtó felé

— Szentem! szentem! — hova, merre bujjak?!... — Ide jön! — Nincsen több szobád?!

— Nincs. De mondok egyet. Nyissa ki az ablakot, — és mig bejön kiugrik rajta hirtelen.

— Nem lesz szük? — jegyezte meg rémülettel a vén kecske. De nem volt ideje gondolkodni.

Felnyitotta reszkető kezekkel az ablakot, kidugta rajta a fejét. Egy hatalmas lökés a bent maradt lábszárral s a keresztfa iszonyu recsegésével párosult szuszogásnak zaja töltötte be a szobát. Hiába! A terv nem sikerült. Márton

gazduram jól nevelt hasánál fogva az ablak közbe szrult. Még egy rugás, még egy vég-ső erőfeszítés. — Ez sem használt — *Se ki, se be!*

Ugy maradt ott, mint a törbe szorult pathány.

Ekkor belépett a felesége.

Márton uram már nem látta, nem halotta ezt; feje zugott és elsötétült a világ szeméi előtt.

De éznél maradt Julis asszony. Haragot szinlelt s tekintet se vette a kaczagó fiatal asszonyra, megfogta gyöngéden életpárja bent maradt végtagjainak egyikét és mint a hentes a malacot, egy rántásra kiszabadítá őt ketrecéből.

Göboly uramat az a véletlen: hogy esés közben a feje bubja hamarabb érte a földet, mint a lába, észre éritette. Felnyitotta szeméit de csaknem sóbálványává változott a nagy ijedt ségét.

— Hát kend hol a pokolba maszkált avval a nagy hasával kérdezte guonyosan Julis asszony.

— En...!

— Nem is én!

— No mondja, mit keres ennél a vászon-cselédnél?

— Julis, szívem Julis — nyögte Márton keserűen, feldagadt homlokát tapogatva.

— Elálllok hát én a szóval, mondta a pozsgás arcú menyecske.

Márton kétségbeesett tekintetét vetett felé, majd fele-égéhez fordult:

— Megvallom hát Julis, lelkem Julis. —

En...!

— Ne, ne, szomszéduram. Hadd mondok én. Kösse be addig a homlokát, mert ma — holnap olyan valami terem rajta, mint a Csá-kó tehén szarva.

Márton nem fogadott szót; remegett mint a nyarfa level attól, hogy a menyecske mily pogányul alázattja az anyjuk előtt.

— Hát kedves szomszédnémem, ha akarja tudni, ő kigyelme az uramat kereste, azért járt nálam...

Göboly Márton nem a hitt fülének. Hiszen pompásan kezd, — gondolta magában.

— Azt mondtam neki, hogy ninesen tthon az uram. Erre menni készült; de hirtelen egy nagy csinos patkány inalt el az ablak előtt. Ő kigyelme sem volt rest, kihajolt az ablakon, hogy süvegével agyon csapja a szörnyű állatot, oszt megcsuszott a lába, oszt ugy neki vágódott az ablak keresztfájának, hogy az izekre tört. Így volt-e szomszéd áram?

— Így volt lelkem, így! magam sem mondhattam von el jobban — mondá Márton gazduram végtelen örömmel s elgondolva, hogy az a-zszonnyoknak tán több van az e-zük tokjában, mint neki.

Julis asszony egyetértő tekintetét váltott

mig Bánffy mester a későbáló mutaványra előkészül. A drámában is vannak vig szolgai jelenetek, hogy a sirásba bele ne fáradszunk. Ujra szerepelteti Tallérossy Zebulont, mert fáj! az Bicsba nagy dolog történi. Könnyű negi, ha bukasa kétszáz ezer tallért hozott a bukszába.

Feszti is tovább festi panoráma-cyklusát A magyarok bejövetele Árpád alatt volt az első körképe. Folytatólag Krisztus királyt a keresztfán tartja élénk. Az ötven éves kinok után valószínű a magyarok diszkvionulását látjuk Bánffy alatt.

A szabadelvűség elérte tetőpontját, sőt az udvari nivón is túl emelkedett. Végre az udvar volt kénytelen beszélni, hogy lefőzze a partja csömörítő hyperloyalitását. Ha mi tartózkodtunk a Kossuth szobor felállításától, a király egyszerre tíz jeles magyar szobraival lepelt meg bennünket. A Kossuth szobor bizottságról hallani sem akart Bánffy, míg a praesuntiv trónörökös ezer örömmel fogadta el a Bicsi Magyar Egyet vednökségét.

Jákób! mily szép t álmodtál a kőpárnádon!... tiszta angyalok jártak fel és alá egbe éyülő lajtorján. Bezzeg nekünk a Szilveszter-éjjelen tolas párnák közt sokkal rosszabb volt az álmunk! Vegyes tarka publikumot láttunk a létrán handlirozni... a legtejjében pedig egy vedlett saskeselyű hermelenben burkolva didergett és komoran nézett maga elé!...

TARKA ÉLET

Bakterek alkonya*)

Tragikomédia egy szakaszban karénekkal, tánczszal és dárdával. Szín: az empire**)-kabátos színház parkja felemás kerítéssel, szabadságszoborral és koszorújával. Idő: Szilveszter éjjele.

Személyek.

Öreg bakter.

Bakterfi.

Bakterek.

Bakterek kara.

Ki hitt ide minket az éj közepén
Titkos követ által? Ki volt a legény?
A bátya fokának, a Csóka terének
Hiv éjjeli őrei mind begyülenek,
S dárdával a kézben és fésszel a szivben
Várják be remegve: mit hallana itten?
Mert haj! az oduban baglyok kuvikoltak!
Es haj! letűnőben a bakteri korszak!

*) A Pápai Lapokból.

Szerk.

** Fővárosi műbirálat szerint

a menyecskevel s szigorú tekintettel fordult az öreg bűnös felé.

— Hallja kend, én mást gondoltam. De ha én kendet rajtaérem, hogy rosza törí a fejét...!

— En Julis? ! Már hogy gondolhatsz ilyet felőlem. Hiszen tudod, hogy hűséges életpárod voltam.

— Tudom, milyen hűséges volt kend; éppen ezért mondom kigyelmednek, hogy ne járjon ott, a hol fiatal vászoncselédék vannak, mert könnyen gyanuba keveredi... Oszti tudja nagyon fajna az én öreg szivemnek... Tán meg se tudnám bocsátani ha...

Márton elérékenyült. Két öklével alig győzte szétnyomkodni a szeméből kituduló könnyeket.

Csak most látta, milyen áldott jó szive van az ő élete párjának. Be jó, hogy nem tudja szegény Julis ezt a varga betűt, gondolta magában. Majd eszébe jutott, hogy mind ennek becseztett nagyhasa az oka, mert hiuságból másnak is tetszeni vágyott.

Nem lehet tehát csodálkozni, ha ilyen eset után Göbölj Márton uram teljes szivéből meggyűlölte nagy hasat, mint minden bajnak kent forrását.

Ha tudta volna, hogy azt a gyűlöletet a »szövetségesek oltották szivébe.»

Bakterfi.

En voltam a küldött, a gyászlepeles,
Ki titeket hívni voltam köteles,
Hogy: miért? — türelem csak! — elmondja [papám.
En nem tudom, a papa tudja talán...

(Öreg bakter sir.)

Bakterek kara.

Hát csak ki a szóval! Hadd halljuk öreg,
Mért hogy szemeidnek sós könnye pereg?
It egy zsebi kendő!... S most rajta, beszélj
A bakteripart csak nem érte veszély?

Öreg bakter

(előre lép, a többiek kört alkotnak körötte:)

Halljátok az iszonyu, szörnyű merényt;
Nem tiszta a város sem kort, sem erényt,
Ősz fürteimet még szegényenitette,
És vést zuditott a bakteri nemre.
Kiadta irásban, kiadta, ja — jaj!
Vesszen ki mi bennünk a bakteri faj!
Ha mi ledaloljuk a magunk dalai,
Más bakter utánunk nem kell soha itt!
Ő csacska Tapoleza! partjaidon
Nem zeng sose többé érczes bariton!

Bakterek kara.

Ő csacska Tapoleza; partjaidon
Nem zeng sose többé érczes bariton!

Öreg bakter (kis szünet után).

S a messze jövőben mi kép tün elem?
Nem öröklő utódom, mi még ma enyém,
S jár számközöttök bakteri, az árva
Város kebeléből kiüzve, kizárva,
És szózatot ajkán megtiltva »kihal
Bus éneké tört szive lángjaival!...
... Bumm, bumm!... toronyóra elkongja a tized.

S hozzá sose kongja: »Oltad ki a tüzet!«
... Bumm, bumm!... toronyóra elver tizen egyet

«S vigyázz a cselédre!» — nem mondja te-néked.
... Bumm, bumm!... toronyóra éjfelre kong
S nem kongja utána! »Jó éjt lakosok!«
... Bumm, bumm! toronyóra csak kong, de hiába!

Nem visz haza senkit az óra lakába;
Vidám borozóknak a napja leszáll,
A bakter, a jókedv mind-mind oda már!

Bakterek kara.

Vidám borozóknak a napja leszáll,
A bakter, a jó kedv mind-mind oda már!

Bakterfi.

Ó drága papám, szep bakteri pálya
Elzárva előlem, lelkennek az álma
Elzárva? ... örökre elzárva tehát? ...

(Öreg bakter bólint.)

Halljátok im akkor az ifju szavát:
Ha rája zudultak a bakteri nemre,
— Mi mondhatom, éppen nincsen inyemre —
Ujév mielőtt beköszöntene hozzánk:
Hadd szurja keresztül mellünket a lándzsánk!
Vagy nem! mi új eszme!... itt rögtön az [ejben

Temessük el élve magunkat e téren!
Igy város, a hűtlen, magába fogad,
Es bár sose lát majd bakterokat,
Es bár betel az, mit lelke óhajt,
De hallo alulról a bakteri jajt!

Bakterek kara.

Jól szólt a gyerek! fel dalra tehát!
Zengjük el utószor az éji danát!
Oszti jöjj örök álom; ugys aludott
A bakter, ahol csak aludni tudott!

(Sirt ásnak s körül tánczolják a »Hallja minden háznak urát énekelve; aztán életmetik magukat és a szobor bádögkoszoruját helyezik el fejfájukra.)

André.

Az állami anyakönyvek mérlege.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, január 4.

A debreczeni állami anyakönyvi hivatal már összeállította a múlt évben történt házasságok születések és halálozások statisztikáját, amely tagadhatatlanul érdekes adatokat tartalmaznak.

A házasságokra a tavalyi esztendő mostoha volt. Összesen 482 pár kelt egybe, míg 1896-ban 537 pár nyerte ki az állami sanctióját a házasságra. Hónapok szerint nézve az embereknek februárban volt a legtöbb kedvök a házasságra, amikor 60 és legkevésbé érték reá júliusban, amikor csak 21 volt a megkötött házasságok száma. A legnagyobb volt a házassági kedv az állami anyakönyvvezetés történetében 1895. év decz. havában 77.

A 482 házasság a házasságok vallása szerint a következőképpen oszlik meg: (a zárjel közti számok a tavalyi eredményt mutatják) ev. ref. 280, (323), ágostai 2 (1), róm. kath. 28 (33), g. kath. 1 (—), g. kel. 1 (—), izraelita 34 (45).

V e g y e s házasság volt összesen 136, tavaly 135. Ebből ref. és r. kath. közt 82 (86), ref. és g. k. közt 22 (19), ref. g. kel. 3 (—), ref. ág. ev. 10 (7), ref. unitarius egy sem (tavaly 2), ref. és izr. közt 1, (tavaly egy sem). R. kath. és g. kath. közt 11 (8), r. kath. g. kel. 1 (—), r. kath. ág. ev. 4 (11), r. kath. és izraelita közt 2 (tavaly 1.) Zsidó keresztény közt tehát a múlt évben összesen 3 házasság kötöttet s mind a 3 esetben a nő volt az izr. vallásu.

Megegyezés a gyermekek vallásáról 61 esetben vezetett be a házassági anyakönyvbe (tavaly 30.) Ebből a ref. egyház javára kötöttet 31 (tavaly 8) r. kath. 25 (19), g. kath. 3 (1), ágostai 1 (2) g. k. 1 (tavaly egy sem.) Az izr. vallás javára nem kötöttet reverzális.

A házasság anyakönyvének sokkalta kedvezőbb a születési és a halálozási anyakönyvek kivonata, mert míg a múlt évi házasságok az előző évihez képest tetemes apadást (55) mutatnak, addig a születések száma 2376-ról 2605-re emelkedett s ennek ellenében a halálozási esetek 1914-ről 1901-re apadtak. A szaporodás tehát a múlt évben 704, ami az 1896. évi eredményhez, 562-hoz képest nagyon kedvező.

A múlt év eredményét összegezve a születések és halálozásokra nézve nincs okunk panaszkodni. A magyar faj életképessége néhány pesszimista statisztikus aggodalmi dacára is bebizonyított dolog s a mi anyakönyvünk lapjai is megerősítik ezt az állítást. Az egészségügyi állapotok is kielégítőnek mondhatók, ambar a halálozási arány a népesség számához képest elég magas, de azért alacsonyabb, mint az előző években.

Annál több okunk van azonban zugalódni Amór Isten tavalyi működése ellen, aki bizony jól tenné, ha a szívek összebörönésánál arra is ügyelne, hogy a szerelmesek az anyakönyvvezetőhöz is elmenjenek.

Az ujév első szülötte az anyakönyv szerint S z á s z Balint pintérmester Erzsébet nevű leánya volt, aki január elsején reggel 7 órakor született s reggel 9 órakor e l s ő n e k vezetett be a folyó évi anyakönyvbe. Isten sokáig éltesse a kicsikét!

Táviratok.

A vita vége.

Bpest, jan. 4. a »Debr. ered. tév A képviselőház mai ülésén nagy szenzáció történt: a függetlenségi és 48-as párt leszerelte a vitát félbehagyta 32 összes szónokok letörülköztek Kossuth Ferencz alatt fel, hogy elmondja a záróbeszédet. A karzatók közönsége a képviselők egyaránt a legnagyobb érdeklődéssel várták Kossuth beszédét, melytől remelték, hogy felvilágosítást ad az akcióról. Kossuth bejelentette beszédében, hogy a függetlenségi és 48-as párt a provizóriummal szemben elhatározta a harcz levezését, de csak azért, hogy májusban újra felvegye, ha a javaslatban megígért a l l a n d ó r e n d e l k e z é s nem felel meg az alkotmány követelményeinek. — Ezután általánosságban megszavazták a javaslatot.

Az iskolai szünetek szabályozása.

Budapest, jan. 4. (A Debr. ered. táv.) A karácsonyi és husvétii szünetek tartama eddig nem levén szabályozva, ismét-íten előfordult, hogy egyes iskolákban egy-két hétig is tartott a szünet, míg a fővárosban alig egy két napig tartott a vakáció. Dr. Wlassius Gyula közoktatásügyi miniszter most 70680. sz. rendeletével kimondotta, hogy ezentúl a karácsonyi szünet december 24-től január 2-áig, a husvétii pedig virágvasárnaptól a rá következő het keddi napjáig terjedhet.

Szocialisták Pozsonymegyében.

Bpest jan. 4. a »Debr.« ered. táv. Az Ausztriával szomszédos Pozsony és Sopron megyékben is erosen terjed a szocializmus, melyet a Bécsből átránduló vezérek és képviselők szítanak annyira, hogy tegnap már kongresszust is tartottak Pozsonyban. A gyűlésen 28 község jelentette be csatlakozását és elhatározták, hogy a budapesti földmives kongresszus határozatait fogadják el, s nem emelt nyelvű lapot adnak ki. A gyűlésen semmi rendezvény nem történt.

Bánfly tegnapi nyilatkozatainak hatásáról.

Budapest, jan. 5. (A Debr. ered. táv.) A »Keleti Ertesítő« jelenti ez alábiakat tegnap este megjelent számában:

A parlamenti helyzet a mai nappal jelentékenyen közeledett a kibontakozás stádiumához. D váratlan fordulathoz lényegesen hozzájárult a miniszterelnök meglepetése, melyre elejét vette az ellenzék akciójának, az által hogy alkotmányos formában bejelentette a kormány részéről szükségessé vált intézkedéseket De már e bejelentés előtti felszólalása sem tevesztette el hatását az ellenzékre, — melynek békületekenbb részén látható befolyással volt a férfias és önérzetes hang, melyre a miniszterelnök visszautasította az őt ért személyes elű serteseket és egyhen konstataint, hogy a maga részéről sem forog fenn sértés szandeka. E loyális nyilatkozat más körülmények közt sem tevesztette volna el hatását a magyar parlamentben, mint a világ leglovasabb törvényhozó testületében és így történt, — hogy a békületeken hajlam melynek egészen tulajdonképen soha sem szűnr meg az ellenzéken is csak fokozódott, mikor a miniszterelnök a legdirectebb alakban a Ház színe előtt kijelentette, hogy a törvénykivüli állapot nehezségeinek elhárítására foglaltatott intézkedésekért törvény útján fogja keröni a felmentést. Ezt a Ház minden oldalán egészen rendben levőnek találtak és az alkotmányos érzületig az o l a s a n a k tekintettek és így történt, hogy mikor Szell Kálmán a folyosón Polonvi Gézavá, találkozott és hozzá azt a kérdést intézte: »Ez eljárás ellen ugy-e nektek sem lehet kifogástok?«

Polonvi Géza olyan választ adott, mely azt mutatta, hogy meg a függetlenségi párt legradikálisabb elemeit is készületlenül találta a miniszterelnök parlamentiieg korrekt eljárása.

Ujdonságok.

* Dr. Thaly Kálmán üdvözlöte

Városunk első választókerületének nagybíró, és szeretve tesztet orsz. képviselője az ünnepekre rendes lakásán, Pozsonyban töltöttes ott van még most is pihenőben az országgyűlési mozgalmak faradalmi után. Ott kereste föl tehát f. szerkesztőnk üdvözlöte is az új év alkalmából, kinek soraira szeretett képviselőnk a mai postával a következő képes levelező lapot küldte, a mely »H. Rákóczy Ferencz bevonalását Munkácsra« ábrázolja:

Tek. Kohányi Gyula urnak,
a »Debrecezen« f. szerkesztőjének
Debreczen.

A szives megemlékezést köszönve, részemről is — e kis Rákóczy-kép jelvénye alatt — kívánok boldog újvetet egy t. szerk. urnak, mint s o k e l ő f i z e t ő t l a p u n k n a k !

Tisztelettel

Pozsony, 1898. január 2.

Thaly Kálmán.

* Jog és pénzügyi bizottsági ülés. Penteken a városháza nagy tanácssteremben jog és pénzügyi bizottsági ülés lesz, amelyen Vecsey Imre tanácsnok fog elnökölni.

* Új vásártér H.-Böszörményben.

Hajdu-Böszörmény város az eddigi vásártér kibővítési szandekozik s e miatt a sértés vásártér számára új helyet jelölt ki, amelynek megszemelése végett Rásó Gyula kir. tanácsos alispán Faragó Miklós állami állatorvossal ma reggel H.-Böszörménybe utazott.

* A szegényházi bizottság ülése.

A szegényházi bizottságnak sok dolga, baja van a segélyért és felvételért folyamodókkal. A bizottsági tag urak pedig e nobilefficiummal járó bajlódás iránt olyan óriási mebánomságot tanusítanak, hogy két három ügybuzgóbb tagot, meg az elnököt és jegyzőt kivéve következetesen felé sem néznek az üléseknék. Tegnap is volt közgyűlése a bizottságnak, mely őt tag jelenlétében folyt le, Kiss Lajos gondnok december havi jelentését tudomásul vették. E jelentés szerint decemberben 59 férfi 39 nő lakott a szegényházban. Egy nő meghalt, egy javithatatlan természetű férfit pedig kitiltottak. Gyógykezelés alatt volt 10 nő és 15 férfi. Jelenleg 96 a létszám. Mintegy husz községre szoruló szegényt vettek fel ujonnan az intézetbe. Kiss Aron ev. ref. és Dr. Wolafka Nándor r. kath. v. püspöknek a szegényházi lakók lelki gondozásának felkarolásáért, valamint Márk Endrénének és özv Szikszay Józsefnének általunk már közölt adományukért köszönetet szavaztak.

* Pápai Lapok.

Egy negyedszázad harciosa ez a lap a dunántúli kálmánista metropolis előhaladásának. Több mint egy évtized óta a dr. Fenyevesy Ferencz tulajdonát kepezi, a ki sok ideig szerkesztője is volt. A derek lap szerkesztője az újvevél Kőrös Endre dr. pápai ev. ref. főgymtanár lett, ki a debr. tarsiadalomnak is kedves ismerőse, mint Zala Márk debr. ker. akad. tanár veje. Az újalakut lap igen ügyes, változatos tartalma és élénk. Mutatóul közöljük helybe a Tarka Élet rovatuokban található jóízű kis karcolatot a szerkesztő tollából, kit az aláírt néven lapunk közönsége is jól ismer.

* Sertésvész.

A környék sertésforgalmát már hosszabb idő óta fogvatartó ragályos sertésvész folyton változtatja működési helyét. Szörvanyosan majd itt, majd amott tünk fel és a szerint hol az egyik, hol a másik községben szűnik meg. E váltakozó bujdosásokat hűségesen követi a hatósági zariat és feloldás, a szerint, a mint a kornak itt és amott felünni és elmulni kegyeskedik — így a mai napon az Egyek községre elrendelt hatósági zariatot oldotta fel az alispán, honnan a sertésvész H.-Szoboszlóra tette át székhelyét, amelyet viszont zár alá helyeztek. Általában véve a sertésvész most már sehol sem lép fel oly vehemens erővel,

mint első látogatása alkalmával, a mikor iszonyu csapást mért a hazai sertésenyésztés és kereskedelemre.

* Drága légycsipés. Nemrég 100000 forintot fizettek egyetlen legycsipesért, persze Amerikában. Louisville városban (Kentucky) néhány hónap előtt meghalt egy mister Amberg, a ki 100000 frira volt biztosítva. Halálát vérmérgezés okozta, t. i. megcsipte egy moszkító légy, a seb elmérgesedett, beállott a vérmérgezés és Amberg ur átlépett a tulvilagba. A bizt. ársaság előbb nem akarta elfizetni a nagy pénzt, mert Amberg baleset ellen volt biztosítva, a légycsipést pedig a társaság nem akarta balesetnek elismerni. Amberg özvegye azonban pörbe szállott a bizt. intézettel, pörét két forum előtt el is vesztette, a harmadikon azonban megnyerte, úgy hogy a társaság kénytelen volt neki kifizetni a 100000 frtot.

* A veszett kutya és a disznók.

Hadházy Gábor volt községi közgyám házörző komondorának nagyon jól ment a dolga. Tudvalevőleg pedig közfelfogás szerint a kutya akkor dühödik meg, mikor a legjobb dolga van s így Hadházy Gábor komondora sem állhatott ellent a közfelfogás pressziójának és kötelességéhez hiven — megveszett. A veszett kutya pedig harap, minélfogva a mi komondorunk — nehogy konzenkvenciával padolja az utókor — harapni volt kénytelen. Annyi életfilozofia azonban volt benne, hogy ha már harapni kell, ne a gazdáját és annak hozzátartozóit fogja támadja meg, hanem azokat, akiknek a mult eseményei miatt egy kis magánboszuval is tartozik. E helyen pedig elsősorbangazdájának négy hízója állott, a kik rendszeren etették elől: a moslékot, amihhez pedig a kutyáknak is van némi jussuk. Ekképen kellően indokolva lathatják az ügy iránt érdeklődők, hogy a komondor veszettségének első perceiben miért éppen a jámbor hízókat támadta meg és miért nem más földi teremtmények, így például a macskák vehemens üdözésével igyekezett volna elezt tenni a veszettség kötelemeinek. Etes sivalkodás és élénk sertésparasz zajára szaladtak ki a házbellek az udvarra, ahol a komondor akkorra már mind a négy hízót aleposan összeharapdálta s hiába szólították, hiába kergettek a veszett komondort, az semmi hajlandóságot sem mutatott a harcz befejezésére. Utoljára látták, hogy ennek tele sem trefa, s egy jól irányzott dorongütés leverte a négy lábáról a veszett kutyát, amely a földre hasalva mindnyájuk nagy lelki megnyugvására azonnal megtette az intézkedéseket a néhai név felvétele iránt. A kutya és a hízók közti ügy azonban azzal az egy ütéssel meg nem lett befejezve, mert a hatóságok megfigyelés alá vétettek a megmárt rőfögőket, vajjon nem fog-e kitörni azokon is a veszettség, a mely esetben a jámbor tengeri pusztitok sem kerülhetik ki a komondor tragikus sorsát.

* Polusi hírlapirodalom.

No hát ltennek, ezt is megértük: az északi sark közelebb is vannak már ujságok: Grönlandban, immar h a r o m ujság van, még pedig két eszkimó-nyelvű és egy németnyelvű. Az egyik lapot hívják K a l a d i t - n a k , a másikat — no most! — A t n a g a g t i n t i t n a t i n g i n g i n a r i m k t u z a r u m i n a s a s s z u m i k - n a k . — E z a b a j o s c z m m a g y a r r a f o r d i t v a a n n y i t t e s z : G r ö n l a n d i l e g r i s e b b h i r - t . V a n a z t a n m e g e g y h a r m a d i k l a p , e n n e k a r ö v i d é s e g y s z e r ü c z i m e : E s k i m ó - B u l l e t i n . — N e m m e s s z e G r ö n l a n d t o l . K l o n d y k e b e n , a z ú j E d o r a d ó b a n i s v a n k ü l d ö b e n m á r l a p : K l o n d y k e M o r n i n g - P o s t a c z i m e s a h e l y i e r d e k e k h i v a t o t t s z ö s z ö l ó j a n a k n e v e z i m a g t . H j a k u t u r a .

* Vajjon mit akartak?

Jámbor élet folyt a szatmari paulai Szent Vinczéről nevezett apácakolostorban. Idegen ember be nem tette odá a lábát s a szent elű apácáknak nem volt egyéb vágya, mint minél hűbben szolgálni a szent tanokat. A mult este váratlanul kopogtak a kolostor racos ajtaján. Szokatlan dolog ez s a jámbor kapu-nő riad-

tan tekintett ki, hogy kik kérhetnek bebocsátást ebben a szokatlan órában. Két barna esuhás apácát látott ott, akik kérdezősködésére az felelték, hogy ajátos czelőra járnak adományokat gyűjteni és tiszteletére akarnak lenni a kolostor jambor főnöknőjének. A kapu-nő beeresztette őket s a fejedelemmel akivel nemsokára szemben találta magukat, éjjeli szállásra is ott marasztalta őket, sőt me éjük is rendelt egy a p a c z a n ö v e n d é k e t hogy s e g i t s é g ű k r e legyen. Apácához illő jambor viselkedésükkel kezdetben semmi gyanút sem keltettek maguk ellen, később azonban a növendéknő előtt gyanusnak tünt fel, hogy az egyik apáca az ő jelenlétében a szólastól tartozkodik, míg ha együtt vannak, élénken társalognak egymással. — E gyanura okul szolgáló körülményt elbeszélte a rend tagjainak s tudomására jutott a fejedelem asszonyinak is, ki a két idegen apácát másnap reggelre kihallgatás végett magához rendeltette. Ebből azonban nem lett semmi, mert a 2 apáca reggelre mármegszökött a zárdából s a szökevényeket csak Szigeten sikerült elfogni, hol kiderült, hogy az egyik apáca némaságával a — basszus hangját akarta rejtegetni. Mindketten ferfiak voltak.

* **Jóváhagyott költségvetés.** A belügyminiszter tegnap érkezett leiratában értesítette Debreczen város közönségét arról, hogy a házi pénztár 1898. évi költségelirányzatát és a hiány fedezésére fölvevett 32 százalékos pótdó kiadását jóváhagyta. Nemely részletekre nézve azonban észrevételei vannak s ezekre felvilágosítást kíván.

* **Firczak Gy. gör. kath. püspök köszönete.** Firczak Gyula munkács-egyh.-megyei püspök Cseh Béla h.-bösszörményi birtokosnak s Kelemen Bálint ugyanottani gör. kath. egyházi főgondnoknak a h.-bösszörményi gör. kath. templom javára tett adományaikért köszönetét nyilvánította.

* **Az időről.** Mintha megbánta volna tél apó eddigi törekvését zord hideg helyett verő fényes tavaszi reggelt küldött reánk, nagy öröme a szegény embereknek, kik kevés tüze-lővel ki bírják az ilyen telet s nagy bosszúságára a korcsolyázásért rajongóknak. Pedig hiába minden bosszankodás, minden öröm. Tel apó szeszélyes van ember. Talán holnap arra ebredünk, hogy véget vet a k-rtékben vigan fűtőlő tengeliczek és kenderikék örömenek fehér lepelbe burkol minden, hirdelve hatalmat hegven völgyön és síkságon. És mi átadjuk magunkat a tél örömeinek a fehér világban, a tél igazi országában mert a harmónia teljes lesz, nem úgy mint most, midőn a téli szürke fellegek helyet kek égholtot. verő fényes tavaszi nap-nagart látunk.

* **Közigazgatási bizottsági ülések.** Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága holnap f. hó 5-én d. u. 3 órakor, hajduvármegye közigazgatási bizottsága pedig hétfőn f. hó 10-én tartja meg rendes havi ülését gróf D e g e n i e l d József főispán elnöklése alatt.

* **Az igazságügy a költségvetésben.** A napokban közzétették az állami költségvetésnek a tanárookra vonatkozó tételeit: most az igazság szolgálatának neményisége elégítjük ki. I. ne: 1. Az ezerszázhuszonöt bíró közül 112 2500, 45 2200, 91 2000, 439 1800 és 438 1600 frt fizetést kap 1898-ban. Kettőnek 500, 65-nek 300-át, 70-nek 225-ét, 6-nak 200-zal és 159-nek 150 frttal emelik a fizetését. — . Az indokolásban az nincs részletezve. 2. A 66 ügyész közül 6-nak 2500, 2-nek 2200, 4-nek 2000, 27-nek 1800 és ugyanannyinak 1600 frt a fizetése. Három ügyésznek a működési pótlása 400 frt; egy 500; 59 300 frt közti pótlást kap; 6-nak nincs tiszti pótlása; 2-nek 300, 1 nek 225 és 12-nek 150 frttal emelkedik a fizetése. 3. A tettekkönyvvizetőknek ez a fizetése: 27-nek 1300, 26-nak 1200, 26-nak 1100, 90-nek 1000, ugyanannyinak 900 s 89-nek 800 frt. Segédtelekkönyvvizetők: egy 100 frt személyi pótlással, 5 300 28 210, 78 180 és 241 150 frt lakaspénzzel, mindannyi 700 frt fizetéssel. 12-nek félválti illetmény és pedig 700 frt fizetés, 3-nak 180 és 6-nak 130 frt fizet u.án. 1898-ban a főjegyző, illetőleg börtön mesterek és főápolók száma 81. Tizenharom-

nak 450 frt a fizetése, 68-nak pedig 400 frt. Három 120 frt, 6 70 frt, 15 60 és 26 50 frt lakaspénzt kap, míg 31-nek szabad lakása lesz. A 241 fegyőr, illetőleg börtönőr és ápoló közül 36 350, 393 300 és 312 250 frt fiz-tést kap. Hatvankettőnek 120, 70-nek 70, 158-nak 60 és 239-nek 50 frt a lakaspénze, míg 211-nek szabad lakása lesz.

* **Elvesztett gyűrűk.** Ujév első napján az éjjeli órákban egy ur a Hungáriában, — vagy az Angolkirálynőhöz címzett kávéházban elvesztett 2 darab értékes gyűrűt. Felkéri a becsületes megtalálót, hogy azokat a III. ker. rendőrkapitányságnak átadni sziveskedjék, hol az illetőt méltó jutalomban fogják részesíteni.

* **Paragrafusok a borbélyműhelyben.** Nálunk a tánciskolák, Oroszországban a borbély műhelyek ütötték meg a hivatalos körök figyő orrat. S míg azokat nálunk a belügyminiszter vagy szigorúan az erkölcsrendészet, az oroszországi borbélyműhelyeket a közegészségügyi tekintetből rendeltette meg a petervári közegészségügyi hatóság. A rendeletből furcsa fogalmak vannak az embernek az orosz borbélyműhelyekről; ámbar hogy — a mi tánciskoláink se oly rosszak, mint a minőnek a laikusok az erkölcsrendészet szem-pont után hinnék. . . A szigorú rendeletnek melyet minden borbélyüzletben kifüggesztenek néhány főbb pontja így szól: a borbély munkájában f h e r k ö t é n y t tartozik viselni és minden hajnyírás vagy borotválás előtt köteles m e g m o s n i a k e z e t. A míg esetleg beteg, csak orvosi engedéllyel szabad munkát végeznie. A munkaadó pedig szigorúan tartozik örködni a borbélylegények egészségi állapotán. A borbélyüzletben használt fehérneműnek egész tisztának kell lennie, minden vendégnek teljesen friss kendőt kell adni. A borotvákat, ollókat, haj és szakállnyírógépeket naponként jól meg kell tisztogatni, a fésű és keféket szintén. Minden borbélyüzlet felügyeletét egy orvosra bizzak.

* **Ragadós állati betegségek.** Debreczen sz. kir. város területén 1897 évi decz. 39-én volt sertésorbancz 1 udvar és sertésvész, Hajduvármegyében pedig a következő volt a betegségek állása: Lépfene: H.-Bösszörmény 1 u., összesen 1 község és 1 u. V-sz. ittség H.-Szoboszló 1 udvar. Himlő: H. Bösszörmény 7 udvar. Rühkór: H.-Dorogh 4 udvar. Sertésvész Balmoz Ujváros, Csége, Egyek; Hajdu-Hadház Hajdu Nanas, Hajdu-Bösszörmény, Hajdu Szoboszló. Kaba, Mispércs, Püspök-Ladány, Teg-lás; összesen 11 község.

* **Fényképezés szüretje.** Az engedélyes jegyeknek most folyik a megújítása. A csinosan bekötött kis könyvecskéket cserébe-relgetik be vasutiék, melyeknek boldog birtokosai féláron utazhatnak a „Mav“ elsőrangú kocsijárainak a dagadós divánjain. Az ilyen uasoktat Adam bacsiék okvetlen „Nagyságos uramnak“ szokták titulálni, csak ha az igazolványban valami rosszul trafált fénykép foglal-tatik, akkor néznek sánda szemmel a nagysá-gos urra. . . Mert néha valóban oly kegyet-lenül ifju korból valók s fölismerhetetlenségig idegen ábrázatot mutatók ezek a bekötött, táblára ragasztott kis fényképek, hogy az előre vigyázó nagyságos urak, külön igazol-vényt is hordanak magukkal, hogy bizonyítsák nagyhajru ur igazjáró utját. Ép azért ugy a megye tisztviselői közül többen mint más hivatalokból is az urak fekete glába öltözve már napok óta járják a fotografusokat, a kik má így egyszer a vasuti miniszter jóvoltából is szüretelnek.

* **A debreczeni kir. itéltő-tábla tanácsainak összeállítása az 1898-ik évre.** I. tanács. 1. Központ. tkvi. urbéri ügyek. 2. Som-más ügyekben felülvizsgálati tanács. Elnök: Puky Gyula a kir. itéltő-tábla elnöke. Elnök-helyettes: Szeghő Isván tanácselnök. Birák: a) allandó tagok: Danilovics Elek. Kölcsey Sándor b) kiegészítők a felülvizsgálati tanácsban: a második tanács tanács tagjai. Tanács-jegyzők: Kolbenhayer Kálmán albiró; Szoboszlay Sándor albiró; II. Tanács Közpos-gári, váltó kereskedelmi, csőd és bany-

ügyek. Elnök Szeghő István tanácselnök, Airak Stancsek János Comaescu Sandor, dr. Gajzágó Béla. Visky K. Szücs M. Tanácsjegyző: Uzonyi Géza aljegyző. III. Tanács. Bün-ügyek. Elnök: bessenyei Szell Farkas tanács elnök. Birák: Unger Gusztáv, Naszády Ivan, Dr. Kiss Endre, Ujhelyi Andras. Horvath Bálint, Jonegy György Szacsray Elemér, Potorán István. Tanácsjegyzők: Szarukan zoltán albiró, Lengyel Kálmán aljegyző.

* **Ménkiosztás a környéken.** A környéken levő állami méntelepekben elhelyezett ménnek az egyes fedeztetési állomások részére a következő sorrendben es napokon fognak kiosztani, u. m. január 17-én Dorozs-mán, 20-án D e b r e c z e n b e n, 24-én Békéscsabán.

* **A demokrácia netovábbja.** Hogy az emberi egyenlőség fogalmát a gyakorlati életbe is mily szó szerinti értelemben viszik át és valóstítják meg Amerikában, erre nézve érdekes — bár Amerikában egyáltalán nem feltűnő hír gyanánt regisztrálják az amerikai lapok, hogy Mac Kinley elnök, a Washington állam-ban most folyó politikai választások alkalmá-val, mint hazájának bármely egyszerű polgára, a kora reggeli órákban lement a kerületi szavazóbódehoz s ott bedobta a maga egy szavazatát, a nélkül, hogy ezzel az urna körül álló tisztviselők s a polgárság körében a leg-csekélyebb feltűnést is keltette volna. — A washingtoni „Post“ megjegyzi még azt is, hogy nagyon kiemelendő Mac Kinley ez alkalommal tanúsított ama magatartása, hogy bárha a dolog a kora reggeli órákban történt, midőn nagyszámu munkáscsoport igyekezett szavazatait mihamaéabb leadni, Mac Kinley a legnyugodtabban várta ki, míg a sor rá követezik, csak az a csodálatos, mondja ugyan-az az ujság, hogy ha Mac Kinley ennyire demokráta, hát miért mégis republikánus.

* **Az orvos gyógyszerész együt vasárnap d. u. 3 órakor tartja meg második nép-zerű felolvasását a városháza üléstermben.** Dr. Altmana Béla „Föld, tűz, víz, levegő“ és dr. Burger Péter „A szem egészségana cz.“ alatt fognak közhasznu ismertetéseket előadni.

* **Bélyeg.** Azon formás és czíra négy-szögletes kis papiros pile nélkül, mely az állami pénzügyár nyomdájában gubózik ki és melynek neve — bélyeg: Nem eibetsz ember semmiképen ezen a világon. Bélyeg nélkül nincs karrier, nincs hivatal, nincs semmiféle kedvezmény sem az államtól, sem senkitől, még a sorstól sincsen és bélyeg nélkül nem is születhetel erre a bélyeggel elárasztott és stemplivel kiczifrazott világra. Bélyeg nélkü nem házasodhatol, nem pörölhetsz, nem vál-hatsz el a tisztelt nejedtől, nincsen jussod nélküle, nincsen boldog ez a világon — stempli nélkül mi sem. Ha elindulsz a világra boldogulást keresni, végy magadhoz egy tarisznya bélyeg, mert különben megle-ez-nek az első lépésnél es nem jutsz előbbre egy vonalnyit se, te boldogtalan. Papirost ne adj ki magadtól bélyeg nélkü soha, mert bélyegtelen papirost kutyába se vesz a világ, annak nincs haszna, sőt káros eshetik belőle, mert az első finansz, aki elfogja, olyan lete-lezési birságot szőz a nyakadba, hogy holtod napjáig is megemlegeted. Mindezekert figyeljen minden ember mostan erre a legújabb stempli-hirre — akinek valaha valami kéri és ohaj-tani valója lesz ezentul a vasutaktól az üzlet-vezetőségek utján: bélyegtelen irást oda ne nyujtsanak, mert azok semmibe se vétetnek. Különösen pedig — most jött a szigorú ren-delet — vasuti kedvezmény jegyekért installó irások felbélyegeztessenek okvetlenül, mert aki bélyeg nélkü kér, az nemcsak jegyet nem kap, de feleletet se. Kiki bővitse meg ennek a tudásával az eddigi bélyeghasználatról szerzett bő ismereteit.

* **Egy aljárásbíró halála.** Részvéttel értesülünk hogy dr. Kiss Dániel berettyó-ujfa-lui aljárásbíró elte delén elhunyt. A halálozástól a következő gyászjelentés jelent meg. Özv. dr. Kiss Dánielne szül. Bada Erzsébet mint feleség, Erő és Erzsike gyermek ivel, Kiss Gábor mint apa, özv. Tóth Györgyné mint anyós Tóth Gyula mint sógor számos közeli és tá-voli rokonok nevében is, fájdalomtól megtört

szívvel tudják, a jó ferj, apa, gyermek, vő és sógor dr. KISS DANIEL kir. aljásbíró urnak élete 34 ik. holdogházasságának 6-ik évében, rövid szenvedés után január 1-én történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó évi január 3-án hétfőn délután 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szer-tartása szerint tartandó rövid ima után, örök nyugalomra helyeztetni. Mely regtisztessége az elhunytak nagyszámú barátai és ismerősei bánatos szívvel meghívtnak. Berettyó-Ujfalu, 1898. január 2-án. Áldás és béke lengjen porai felett.

* Ügyforgalom a hivatalokban.

Mint minden esztendőben, úgy az idén is elkészült már a kir. táblán a kimutatás az egyes bírák és tanácsok tevékenységéről. A kimutatás adatai szerint 1897. jan. 1-től decz. 31-ig elintéztetett: a) polgári tanácsban 5002; b) büntető tanácsban 5174 ügydarab. Összesen tehát elintéztetést nyert 10176 ügy, míg 1896-ban 10431 db. intéztetett el. A városi tanácsigató hivatalában 14370 számmal zárták le a múlt évi igató könyvet. Soha még ennyi ügy nem fordult meg a tanács előtt. 1896-ban 16485, 92-ben 12229, 94-ben 11336, 90-ben 10856 volt a tanács ügyek száma. Hasonlóképen emelkedést és hasonló nagy számokat tüntetnek fel a r. főkapitányság igató könyvei. Az elnöki igatóba pedig 1897-ben 3420, míg 96-ban 3987 ügyet vezettek be. Csökkenés csak az árvaszéknél mutatkozik a hagyatéki eljárásról szóló új törvény rendelkezései miatt. Az árvaszék száma a városnál tavaly csak 7644 volt. — Hajdumegyénél a közig. ügyek száma 1897-ben kevéssel haladta túl a 15000-et.

* A cipészek és csizmadiak gyűlése.

Hétfőn d. u. 3 órakor a város-haza kis tanácstermében a debreczki cipészek és csizmadiak népes gyűlést tartottak. A rendőrség részéről Erdélyi István rendőrfogalmazó volt jelen. A gyűlés példás rendben folyt le és ott semminemű rendezavaras nem történt. A gyűlés tárgya az volt, hogy a cipészek és a csizmadiak határozatilag mondják ki, hogy külön testületet nem fognak képezni, hanem beolvadnak az »Iparos ifjuság« egyletbe és ott csak külön szakosztályként szerepelnek. A szakosztály célja lesz a szakiskola felállítás, melyben a cipész és csizmadia ifjak önképzésben gyakorolhatják magukat. A megalakuló szakosztálynak a tisztviselői kara a következőképen alakult meg: Elnök: Weidner József, alelnök: Jakab Károly és Madai Imre, Jegyző: Erd. Gyula és Tóth Sándor választottak még ezenkívül 20 választmányi tagot is. A tisztviselőkar megválasztása után a gyűlés véget ért.

* **Hogy lehet lesóványodai.** Ismeretes, hogy van Párisban egy klub: a száz kilósok egyesület, melyet azért neveznek így, mert csupa olyan úriember a tagja, a ki legalább is 100 kilogrammot nyom. Elnöke ennek az egyesületnek egy bizonyos Hartigues nevű kövér úr, ki nem kevesebb mint 224 kilogrammot nyomott. A helyett azonban hogy örült volna ennek a nagy kövérségnek inkább a soványodásnak adta magát és hath-ti eredményes kúra után sikerült is neki 145 kilogrammra lefogyni. Ha a soványodásban tovább is így halad, nem sokára kénytelen lesz kilépni a száz kilósok klubjából, a mi őt azonban legkevésbé sem agasztja, sőt ellenkezőleg ugyancsak örömmel néz a lehetőség elébe. Érdekes, hogy a lesóványodást erős villamos kezelessel érték el nála és hogy a kúra alatt orvosi rendelésre sokat kellett pihennie és aludnia. Az erősebb mozgás ugyan is nagy étvágyat okoz és ezzel inkább a kövéredést, mint a lesóványodást segíti elő.

* **Levelezők panasza.** Sokan fenakadtak már a posta s abban csakugyan nagy ellentmondás van, hogy a posta még a bori ékba tett de le nem zárt) nyomtatványokat is 1 krajczárért továbbítja, mégis a levelezőlapra nyomtatott pár sornyi közleményért, mely tehát úgy terjedelmre, mint súlyra nézve is sokkal kevesebb — 2 krajczár portót követel s ha az ilyen nyomott szövegű levelezőlapra valaki csak 1 krajczáros bélyeget ragaszt, a második krajczár bányáért bírságot ró ki és további 2 krajczárt szed be. Barmilyen értel-

metlen dolog is ez, szerencsére igen könnyű ellene védekezni és pedig úgy, hogy a levelezőlap alakú kartonra ne nyomassuk rá azt, hogy az levelezőlap, hanem nyomtatás közben hagyja teljesen üresen a címoldalt s oda csak a címzett neveit írja fel. Ez esetben csak 1 krajczár portót fog fizetni.

* **Az első kocsi Madagaszkáron.** Madagaszkáron különben eléggé előrehaladt művelődési fokon álló lakói, a hová, a kocsit mind- eddig nem ismerték. A legutóbbi hírek szerint; melyek Tananarivoból Párisba érkeztek, az első kocsi, a mely Tananarivo utcáin végig robogott: óriási feltűnést keltett. Az első igazi kocsi volt ez, a melyről a jó hová, már annyit hallottak, de még sohasem látták, most ott volt előtük. Tananarivo polgármestere Deslions kapitány készítette. Nincs messze az idő, am kor automobil kocsik is fognak közlekedni. Mit fognak majd ehhez szólni a madagaszkariak?

* **A milleniumi koronák** Furcsa hirtétele van ezeknek a milleniumi koronáknak, amike tavaly vertek az ezredíves ünnep emlékére. Forinjával árultak de mert nem két el mind, hanem megmaradt több százezer darab. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki hogy forgalmi pénz gyanánt szerepeljenek 50 krajczár értékben.

* **Halalos végű baleset.** F e h é r Sándor 26 éves malommunkás az egykori gőzmalomban baleset folytán a napokban kapott sérüléseibe — mint értesülünk — b e l e - h a l t. A szerencsétlen véget ért munkásnak a kezét kapta el a malom hajtószeja s azt vállánál fogva szakította ki testéből. — A végzetes balesetet a saját vigyázatlansága okozta.

* Nap és holdfogyatkozás január havában.

A jövő hónapban két fogyatkozás lesz, az egyik a 7-éről 8-ikára virradó éjjelre eső holdfogyatkozás, a másik a 22-iki reggelre eső napfogyatkozás. A holdfogyatkozás éjjeli 12 óra 45 perckor kezdődik és hajnali 2 óra 23 perckor végződik. A hold ekkor az ikrek csodakörében áll és a fogyatkozás látható Ázsiában az Indiai Óceánon, Európában, az Atlanti Óceánon és Amerikában. — A napfogyatkozás jan. 22-én kezdődik, mely azonban csak Európa közep és keleti részeiben, Indiai Óceánon és az ázsiai szárazföldön lesz szemlélhető. Leghosszabb ideig t. i. 157 másodpercig tart a napfogyatkozás az Indiai Óceánon, és legjobban figyelemmel kísérhető India nyugati partján Ratnagiri mellett, hol 128 másodpercig lesz látható. Itt állítják fel az angolok megfigyelő állomásait, hol Campbell, a Lick fele csillagász tanára fogja a megfigyeléseket eszközölni. A főfeladatot a nap koronájának vizsgálata képezi, mely csak a fogyatkozás rövid pillanataiban lesz látható. A korona lényege felől, mely fénykoszorúként övezi a napot, még most sincsenek tisztában. Némelyek azt tartják, hogy lebkövekből készítik, melyek milliónyi számban vészik körül a napot, mások a nap testéből kilövélő és annak légkörében forgó izzó kepződményeknek vélik. A csillagászok nagy varakozással nézik Campbell és néhány jeles franczi tudós vizsgálatainak elébe, kik kitűnő eszközökkel felszerelve a ritka kedvező alkalmat egy régi csillagászati rejtély felderítésére használják fel.

* **Ha lyukas a lisztos-zsák.** Tóth Menyhért miskolci lakosnak bizony jól eshetett az a néhány évi feyház, melyet különféle helyeken elkövetett büntényekért a törvényszék kegyelméből kayott; jól izlett neki a rabkoszt, az ingyen lakás, — legalább is erre vall az, hogy alig látta újra a napvilágot, mikor tanácseljárás útján ismét alig volt nyitva — már is a Buzatérien benévezetve más lakásába, megtetszett neki a falnak támasztott zsák. Nem is gondolva arra, mi lehet annak tartalma, vállára vette és sietett vele haza. Csakhogy a lyukas lisztos-zsákból kifolyt kissé a liszt, s a rendőrség e nyomok után haladva, kiderítette bűnös manipulációját. A kir. törvényszék vadlított padjára tegnap került a tolvaj atyafi. Tettét bevallotta. Enyhítő körülményül azt hozta fel, hogy »oly részeg voltam, hogy azt sem tudtam, mit teszek.« A kir. törvényszék 8 hóapi börtönrre ítelt.

* **Nincs többé nikotin.** Nemcsak a kopaszságnak, hanem a nikotinnak is elkövetkezett az alkonya. Ezt hirdeti egy német orvos es talán nagyobb igazsága van, mint annak a pályatársának, aki azzal hitegeti a világot, hogy nincs többé kopasz fej. A dohányosok bizonyára nagyon megörülnek a nikotin e kipusztításának, melyet a tudós német úgy akar végrehajtani, hogy a dohány leveleket majoránna levélben kell megáztatni. Ez — mondja — semlegesíti a nikotint, de a dohány anyamájából mit sem vesz el. Egy kis majoránna illat azonban aligha nem marad.

* **Köszön-téglá.** Köszönparból már régen sajtóznak téglákat, melyeknek briket a nevéük s elég jó tüzelőanyagot szolgáltatnak. Hogy házilag hasznosítható-e ily módon, a kisebb ipartelepek udvarán felhalmozódó szénpor? nem tudjuk, de azt hisszük, hogy taláékony és élelmes ember minden nagyobb berendezés nélkül maga is kisajtolhatja a szénport ilyen téglákká. Valami olcsó, kötőszertül alkalmas folyadékot kell hozzágondolnia és valami alkalmas formát, melyet miután a sajtó alá helyezett, töltesse meg sárra gyurt szénporral jó bőven és azután sajtoltassa össze. Nagyon valószínű, hogy a munkájának hasznát fogja látni.

* **Karácsony a Quirinalban.** Évek során át megállapodott szokás az olasz királyi családban, hogy karácsony estét lehetőleg valamennyien együtt ül: meg Umberto király a Quirinalban. Az idén a családtagok nem voltak teljes számmal jelen — a Tarini gróf hiányzott. Umberto király parancsából történt így. A diákok ugyanis tüntetni készültek a gróf mellett Henry d'Orleans herceggel vívott párbajáért, a király azonban nem találta helyesnek, hogy tüntetés legyen és ezért utasította a Turini grófot, hogy ne jöjjön Rómába.

* **A Prágai Ghetto képek** című rendkívül érdekes könyv már megjelent és lapunk kiadóhivatalában 1 frtért kapható.

* **A cselédadó után kivett utadó.** Hogy a közigazgatási bíróság felállítására mennyire szükséges volt, mutatják azok az elvi jelentőségű határozatok, melyek a bíróság részéről szorsán követik egymást, korrigálva a közigazgatási hatóságok, valamint a miniszteri rendeletek önkényes felfogásait.

Mióta az utadó törvény, illetve az ezen törvény végrehajtása iránt 1892-ben kiadott utasítások megjelentek, azóta az alsófoku hatóságok, de még a miniszterium is gyakorolta azt, hogy a cselédadó után a cselédartó gazdára kivett utadó ez utóbbin behajtatott.

Érezte a gazda, hogy az eljárás nem méltányos, sőt nem is igazságos, de mit tehetett róla, ha az e tekintetben illetékes legmagassabb fórum a miniszterium is azt mondta amit az alsóbb foku hatóságok, hogy t. i. tessék fizetni.

A közigazgatási bíróság, melyhez most már hasonló ügy elbírálása panasza után tartozik, közelebb hozott egyik ítéletében kimondta, hogy mivel a törvény világos rendelkezése szerint a cselédek az utadó alól felvannak mentve nincs törvényes a'ap arra, hogy helyettük az utadó a gazdára rovassek.

A közig. bíróság ítéletét követkeffőleg indokolja.

Sem az 1890 I-só; sem más törvény nem tartalmaz oly rendelkezést, mely szerint a cseléd kereseti adója után az utadó a gazdára vetendő ki, sőt az idézett törvény 25 §-nak h) pontja értelmében ez a szögödött szolgák (cselédek) — kik szolgálataikat másnak adták rendelkezés alá, — azokra nézve szabadon nem rendelkezhetnek, — az utadó kö t e l e z e t t s é g e alól felvannak mentve.

igaz ugyan, hogy az idézett törvény végrehajtása tárgyában 1892. márcz. 31-én 15322 sz. a kiadott utasítások 2 csoport 10 pontja szerint a cseléd kereseti adója után az utadót a gazda fizeti, a 22 pont szerint pedig a 25 §-ban felsorolt mentességek a 24 §. szerint fizetendő utadóra nem vonatkoznak s ebből az volna következtethető, hogy a 33 § alapján a cselédek is utadók ö t e l e s e k.

Ámde, eltekintve attól, hogy adózás természetével bíró kötelezettséget csak törvény állapíthat meg, de rendelet nem ezt a következtetést a törvénynek sem szelleme, sem betűje nem támogatja.

Ugyanis ugy a törvény indoklása, mint törvényhozási tárgyalása kétségtelenné teszi azt, hogy a törvény alkotásának czélja éppen a teherviselés egyenlősítése volt s az, hogy több teher az eddiginél az adózó polgárokra ne rovasse.

KÖZGAZDASÁG

Körrendelet

62821 sz.-hoz.
III-2. 1897.

A sertésherélés (miskárolás) keresetszerű gyakorlásának szabályozása tárgyában.

A sertésherélés (miskárolás) gyakorlása tárgyában hivatali elődóm által 1895. év június hó 8-án kiadott 39688. sz. rendeletet, továbbá az 1895. évi június hó 1-én 36500. szám alatt kibocsátott körrendelet 20. §-ának utolsó bekezdését hatályon kívül helyezem és a herélés (miskárolás) keresetszerű gyakorlásának szabályozására a következőket rendelem el:

1.

A ki heréléssel (miskárolással) kereset szerően foglalkozni kíván, tartozik az állandó lakhelye szerint illetékes alispántól (törvényhatósági joggal felruházott városokban a polgármestertől), amennyiben pedig Magyarország területén állandó lakhelyvel nem bírna, bármelyik alispántól igazolványt váltani. Az igazolvány az illetéki díjjegyzék 79. tétel c) pontja értelmében bélyegmentes, annak kiállítás díja fejében azonban a felek 30 fillért kötelesek megtéríteni.

2.

Igazolvány csak oly herélőnek (miskárolónak) adható, ki ezen foglalkozásban való gyakorlati jártasságát állandó lakhelye szerint illetékes állami, vármegyei, illetőleg állatorvos, oklevéllel ellátott községi vagy körállatorvos, a mennyiben pedig Magyarország területén állandóan nem laknék, bármely kerületi állami állatorvos bizonyítványával igazolja.

Az alispán (polgármester) az igazolvány kiadásáról az illetékes kerületi állami állatorvost nyilvántartás végett értesíteni tartozik.

3.

Mielőtt a herélő (miskároló) működését valamely község (puszta, major, tanya) területén megkezdi, a községi előjárásnál (rendőrkapitányságnál) jelentkezni tartozik.

A községi előjárás (rendőrkapitány) a működést csak akkor engedheti meg, sa a községben a sertéseken ragadós betegség nem uóalkodik.

Az engedély a községi előjáróság (rendőrkapitány) által az igazolványba bevezetendő.

Az 1888 évi VII. t. cz. végrehajtására kiadott 40,000. számú rendelet 211, 219, 274. és 278. §-ai ehhez képest azzal bővítetnek ki, hogy oly községben (pusztán, majorban, vagy tanyán) hol a ragadós s záj-és körömfajás, sertésorbáncz, sertésbimbó és a sertésvész lép fel (utóbbi esetben s fertőzött községgel szomszédos községben is a herélőnek (miskárolónak) sertést, juhót, szarvasmarhát tartó udvarba (istállóba, ólba, akolba) bemenni és ott működni tilos.

4.

A herélő (miskároló) működésénél a jelen rendelettel egyidejűleg kiadott ss annak mellékletét képező utasítást betartani köteles.

Ha azon község (puszta, major, tanya) területén, melyen működését megkezdette, a z engedély megadása után valamey a sertésekre ragadós betegség lép fel: z engedély a községi előjáróság (rendőrkapitány) által azonnali visszavonandó, és a visszavonás az igazolványba bevezetendő, sertésvész fellepte

setént erről a szomszédos községek is értesítendők.

5.

A ki jelen rendeletem ellen vét, amennyiben cselekménye vagy mulasztása más törvényes rendelkezések sulya alá nem esik, kihágást követ el, és 100 forintig terjedhető és az 1888. VII. t. cz. 156. §-ában megjelölt célra fordítandó pénzbüntetéssel büntethető.

Kelt Budapesten, 1897. évi november hó 17-én.

Darányi s. k.

Utasítás,

a herélés (miskárolás) gyakorlása tárgyában.

1. A herélés (miskárolás) tiszta hidlason, vagy ponyván teljesítendő, mely a munka befejezése után lesöprenedő.

2. A munka kezdése előtt a herélő (miskároló) lábbelijét félreeső helyen megtisztítani, kezeit szappanos vízzel megmosni és eszközeit forró vízben 8-10 percig kifőzni, vagy hideg vízben — melybe a magával hordott vizből literenkint 30 grammnyi (mintegy két evőkanálnyi) telt — jól lemosni tartozik.

3. A munka befejezése után a herélő (miskároló) más udvarba, majorba vagy tanya-ra addig nem mehet, míg lábbelijét, kezeit és eszközeit a mondott módon újból meg nem tisztította és fertőtlenítette.

4. Az állattulajdonos feljogosítatik, hogy a herélő (miskároló) ellen felmerülő panaszait vagy annak a tisztaság és fertőtlenítés tekintetében tapasztalt mulasztását, — az igazolványnak ezen célra szolgáló panaszlapjaira bejegyezze.

CSARNOK.

Egy napi igazmondás.

— Bartley H. elbeszélése. —

— Angolból. —

(Folytatás.)

»Tehát azt hiszed, hogy nagybátyám vonzalmát megnyaszonyom szerelmét, s főnökeim bizalmát hazugsággal és álnoksággal szereztem meg?»

»Hazugság és álnokság igen kemény kifejezések, de ha akarod, legyen ez a neve azon kis igazságtalanságnak, a melyek Raspirt szerint — folyton ajkainkon lebegnek.»

»Kedvem volna ez alítás koholt voltát bebizonyítani.»

»Tedd meg. Fogadjunk! Ha szavadat adod, hogy egy napig csak igazat mondasz, és a felsorolt következmények egytől-egyig be nem állanak, vagy, ha egy héig mindig csak igazat szolysz és tébolydaba nem kerülsz, kötelezem magamat ötszázforint kifizetésére, kar, pótlásul a kellemetlenségekért, amiket ki kell majd állanod, de ha te veszted el a fogadást, ugyanannyi értékű árut szolgáltatok nekem által.»

»Evesztenéd az ötszáz fontot s ezért nem fogadok, monda Ralph.

»Jó hát fogadjunk másban. Ha te nyered meg a fogadást, szavamot adom, hogy a szép Lucyára sohase nézek többé pedig az a legnagyobb gyönyörűségem, midőn az ablaka előtt elsétálhatok.»

»Topp! elfogadom, kiáltott fel Fielding, élénken ragadva meg az odanyújtott jobbot.

»Tehát áll a fogadás?»

»Igen, de magától értetődik, hogy nem én keresem fel az embereket s nem én szám álom el, minden felszólítás nélkül gyengeiket s neveteges oldalait!»

»Arró szó sincs,» válaszolá Bill, »te csak arra kötelezed magad, hogy mindenki kérdésére őszintén megmondod az igazat.»

»Megteszem, hiszen ezelőtt is megtettem. De nem fogsz te elmenni mindenkihez, s felszólítani, hogy oly kérdéseket intézzenek hozzám, amelyekre sertőleg kell válaszolnom?»

»Hova gondolsz? Hiszen ez gyalázatos játék volna,» kiáltott fel Nurser. »Sőt ellenke-

zőleg, az egész fogadásról senkinek sem szabad tudnia semmit se, húszonnégy óra elteltéig.»

»Mikor kezdjem?»

»Ha tetszik, akár holnap. Hány órákor szoktal felkelni?»

»Hétkor!»

»Tehát holnap, márczius 10-én reggeli hét órától esteli hét óráig igazat kell mondanok. Jótállok, hogy esteli 7 órákor ki leszesz tagadva, s nem lesz menyaszonyod, ha pedig amit nem hiszek a jövő péntekig játszód szerepedet, akkor Bediamba, a bolondok házába kerülsz.»

Ralph mosolygott.

»Ön tanuja fogadásunknak,» szölt felém fordulva Bill, mire jó éjszakai kívánva egymásnak, elváltunk.

II.

Mr. John Fielding, a Ralph nagybátyja, nőtlenséget elt s nővére, Miss Arabella, aki színtelen nem lepott Hymen oltára elé, vezette az öreg háztartását, Mr. John kövér, teltképű urie ober volt, a ki kereskedése után szép vagyont szerevezve, néhány év óta visszavonultan élt. Gondnélkül megelegedetten s folytonosan jókedvűségben élte napjait s élete hasonlított az elődsi növényéhez, amelyet tenyészesi nyugalomban semmi külbehatás nem zavar, Miss Arabella oly gonddal és odaadással ápolta, hogy ennél a legjobbnő se tehetett volna többet. Tökéletesen együvé illettek, Mindkettő tester, jóltaplalt természetű volt, a gondnélküli és flágmikus renyhéségnek ama jellegével, mely csak akkor jön zavarba, midőn valamely esemény kizavarja tespedéséből. Egyébként nagyon jó emberek voltak, Csak békét kellett nekik hagyni s gyengeségeikre figyelemmel lenni. Ralphot szüleinek halála után magukhoz vettek és saját gyermekük gyanánt szerették s minthogy esendős, jó fiu volt, mindenki nagyrabecsülte.

Folyt. köv.

Önkéntes árverés ingatlanra.

A debreczeni 1636 és 1637 népsorszámu nyugotisorú házasteltek egy ondódi és két ujosztásu földjükkal, a debreczeni kir. törvényszék 10563/97. tkv. számu végzése folytán önkéntes birói árverésen elfognak adatni **1898 január 5-én d. u. 3 órákor** a törvényszéki palotában levő árverési teremben. Mely körülményre a házat és földet venni szándékozó közönség figyelmé ez utóm is felhivatok.

1445 v. k. sz.
1897.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. biróságnak 32287/1897. P. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester részére Kozma Jánosétól 176 frt 83 kr. tőke, ennek esedékes számítandó 6 és 5% kamatai és eddig összesen 80 frt 60 kr. perköltség erejéig 1897 évi június hó 3-án biróilag lefoglalt és 1550 frtra becsült aktív követelés **1898 évi jan. hó 19-én d. u. 3 órákor** kezdetét veendő és a helybeli kir. törvényszéki árverési teremben megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1898. évi jan. hó 2.

Sugár Gyula
bir. kiküldött.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Részvények, szelvények, elsőbbségi kötvények, értékpapírok, évi jelentések, zárszámadások, rovatos ivenk, tabellák.

Gyászjelentések.

Hangverseny műsorok. Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Különlegességek kitűnő magyarsággal helyesen kiállított **ÉTLAPOKBAN.**

Pinczérszámlák bor és sör czimkéik.

Napilapok, hetilapok, szaklapok, képes folyóiratok előállítása

diszes, pontos és jutányos kivitelben. Ezek szétküldése (expediálva.)

Bármily terjedelmű regények, elbeszélések, költemények, tudományos és szakmunkák előállítása.

Névjegyek 50 krtól kezdve.

A „Debreczen” kiadóhivatala.